

POROZUMIENIE

MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ A RZĄDEM ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK
RADZIECKICH O GOSPODARCE WODNEJ NA WODACH GRANICZNYCH

sporządzone w Warszawie dnia 17 lipca 1964 r.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 17 lipca 1964 r. podpisane zostało w Warszawie Porozumienie między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o gospodarce wodnej na wodach granicznych o następującym brzmieniu dosłownym:

POROZUMIENIE

MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ A RZĄDEM ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH
REPUBLIK RADZIECKICH O GOSPODARCE WODNEJ
NA WODACH GRANICZNYCH

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rząd Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,

pragnąc uregulować w duchu przyjaźni i braterskiej współpracy zagadnienia gospodarki wodnej na wodach granicznych,

СОГЛАШЕНИЕ

МЕЖДУ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ ПОЛЬСКОЙ
НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКИ И ПРАВИТЕЛЬСТВОМ
СОЮЗА СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ
РЕСПУБЛИК О ВОДНОМ ХОЗЯЙСТВЕ
НА ПОГРАНИЧНЫХ ВОДАХ

Правительство Польской Народной Республики и Правительство Союза Советских Социалистических Республик,

желая урегулировать в духе дружбы и братского сотрудничества вопросы водного хозяйства на пограничных водах,

uwzględniając wzajemne korzyści ze współpracy w tej dziedzinie,

postanowiły zawrzeć niniejsze Porozumienie i w tym celu miały swych Pełnomocników, a mianowicie:

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
Janusza GROCHULSKIEGO — Prezesa Centralnego
Urzedu Gospodarki Wodnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Rząd Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich

Konstantego Konstantynowicza SZUBŁADZE — I Zastępcę Przewodniczącego Państwowego Produkcyjnego Komitetu Nawodnień Rolnych i Gospodarki Wodnej Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,

k którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1

Umawiające się Strony będą ściśle współpracować w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych wzdłuż całej polsko-radzieckiej granicy państwowej.

Artykuł 2

Wodami granicznymi w rozumieniu niniejszego Porozumienia są:

1) wody powierzchniowe wymienione w artykule 12 ustęp 1 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o stosunkach prawnych na polsko-radzieckiej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, podpisanej w Moskwie dnia 15 lutego 1961 roku, zwanej dalej Umową z dnia 15 lutego 1961 roku;

2) inne wody powierzchniowe przecięte linią granicy państwowej;

3) wody podziemne przecięte linią granicy państwowej.

Artykuł 3

Porozumienie niniejsze ma na celu współpracę Umawiających się Stron w działalności gospodarczej i naukowo-technicznej w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, a w szczególności:

1) regulację wód granicznych i budowę obiektów hydrotechnicznych w celu kompleksowego wykorzystania zasobów wodnych;

2) regulowanie fal wezbraniowych, pochodu lodów, a także regulowanie wód niżówkowych;

3) budowę wałów ochronnych, polderów i kanałów ulgi;

4) melioracje wodne i zapewnienie wody dla rolnictwa;

5) zaopatrzenie w wodę ludności, przemysłu i innych użytkowników;

6) zwiększanie zasobów wód granicznych poprzez przerzuty wód z innych zlewni oraz przerzuty wód granicznych do innych zlewni;

учитывая взаимную пользу от сотрудничества в этой области,

решили заключить настоящее Соглашение и с этой целью назначили своими Уполномоченными, а именно:

Правительство Польской Народной Республики —
Януша ГРОХУЛЬСКОГО, Председателя Центрального Ведомства Водного Хозяйства Польской Народной Республики,

Правительство Союза Советских Социалистических Республик —

К. К. ШУБЛАДЗЕ, Первого Заместителя Председателя Государственного производственного Комитета по орошаемому земледелию и водному хозяйству Союза Советских Социалистических Республик,

которые после обмена своими полномочиями, найденными в полном порядке и должной форме, согласились о нижеследующем:

Статья 1

Договаривающиеся Стороны будут тесно сотрудничать в области водного хозяйства на пограничных водах на протяжении всей польско-советской государственной границы.

Статья 2

Пограничными водами в настоящем Соглашении считаются:

1. Поверхностные воды, упомянутые в статье 12, пункт I Договора между Правительством Польской Народной Республики и Правительством Союза Советских Социалистических Республик о режиме польско-советской государственной границы, сотрудничестве и взаимной помощи по пограничным вопросам, подписанного в Москве 15 февраля 1961 года, именуемого далее Договором от 15 февраля 1961 года;

2. Другие поверхностные воды, пересекаемые линией государственной границы;

3. Подземные воды, пересекаемые линией государственной границы.

Статья 3

Настоящее Соглашение предусматривает сотрудничество Договаривающихся Сторон в хозяйственной и научно-технической деятельности в области водного хозяйства на пограничных водах, и в особенности:

1. Регулирование пограничных вод и строительство гидротехнических сооружений для комплексного использования водных ресурсов;

2. Регулирование паводковых вод, пропуск льда, а также регулирование меженных вод;

3. Строительство защитных дамб, пolderов и водосбросных каналов;

4. Водные мелиорации и обеспечение водой сельского хозяйства;

5. Водоснабжение населения, промышленности и других потребителей;

6. Увеличение ресурсов пограничных вод путем переброса вод из других бассейнов, а также переброс пограничных вод в другие бассейны;

7) ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed wyczerpaniem i zanieczyszczeniem;

8) wspólne wykorzystywanie budowli i urządzeń wodnych oraz utrzymanie ich w należytym stanie technicznym;

9) badanie wód granicznych w celu określania ich ilości i jakości;

10) wykonywanie pomiarów hydrometeorologicznych i obserwacji oraz wymiana danych w tej dziedzinie;

11) uzgodnienie zażądnień związanych z budową mostów i urządzeń przesyłowych;

12) ochronę cieków i przyległych do nich terenów przed erozją wodną.

Artykuł 4

W rozumieniu niniejszego Porozumienia:

1) „melioracje wodne” oznaczają odwadnianie i nawadnianie gruntów poprzez regulowanie odpływu i dopływu wód, zakładanie i utrzymywanie stawów rybnych, jak również regulację małych rzek;

2) „ochrona wód przed zanieczyszczeniem” oznacza ochronę przed wprowadzaniem bezpośrednio lub pośrednio do wód takich ilości substancji stałych, płynnych, gazowych i ciepła, które mogą spowodować zmiany fizyczne, chemiczne i biologiczne ograniczające lub wykluczające możliwość normalnego korzystania z tych wód dla celów komunalnych, przemysłowych, rolniczych, rybackich lub innych.

Artykuł 5

Umawiające się Strony będą uzgadniać wszelką działalność, mogącą wywoływać zmiany istniejącego stanu w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych.

Artykuł 6

Umawiające się Strony będą się wzajemnie konsultować przy opracowywaniu zamierzeń i uzgadniać plany rozwoju gospodarki wodnej na wodach granicznych oraz udzielać sobie wzajemnie pomocy przy realizacji tych planów, jak również wymieniać doświadczenia i informacje w tej dziedzinie.

Artykuł 7

Umawiające się Strony będą współpracować oraz prowadzić wymianę doświadczeń zwłaszcza w zakresie:

1) projektowania i produkcji aparatury i urządzeń dla gospodarki wodnej;

2) opracowywania normatywów, standardów i typowych projektów budowli dla gospodarki wodnej, a także wykonywania i eksploatacji tych budowli;

3) kształcenia kadr dla gospodarki wodnej.

Artykuł 8

1. Umawiające się Strony ustalą zasady współpracy, dotyczące regularnej wymiany informacji i prognoz w zakresie hydrologii, hydrometeorologii i hydrogeologii na wodach granicznych, oraz określą zakres, programy i metody pomiarów, obserwacji i opracowania ich wyników, a także miejsca i terminy wykonywania prac.

7. Охрану поверхностных и подземных вод от истощения и загрязнения;

8. Совместное использование сооружений и водных установок, а также содержание их в надлежащем техническом состоянии;

9. Исследование пограничных вод для определения их количества и качества;

10. Гидрометеорологические измерения и наблюдения, а также обмен данными в этой области;

11. Согласование вопросов, связанных со строительством мостов и инженерных коммуникаций;

12. Охрану водотоков и прилегающей к ним территории от водной эрозии.

Статья 4

В настоящем Соглашении:

1. Водные мелиорации означают осушение и орошение земель путем регулирования отвода и притока вод, устройство и сохранение рыбных прудов, а также регулирование малых рек;

2. Охрана вод от загрязнения означает защиту от поступления в воды, непосредственно или косвенно, твердых, жидких, газообразных веществ и тепла в таких количествах, которые могут вызывать физические, химические и биологические изменения, ограничивающие или исключают нормальное использование этих вод для коммунальных, промышленных, сельскохозяйственных, рыбохозяйственных и других целей.

Статья 5

Договаривающиеся Стороны будут согласовывать всякого рода деятельность, которая может вызывать изменения существующего положения в области водного хозяйства на пограничных водах.

Статья 6

Договаривающиеся Стороны будут взаимно консультироваться при разработке мероприятий и согласовывать планы развития водного хозяйства на пограничных водах и оказывать друг другу помощь при реализации этих планов, а также обмениваться опытом и информацией в этой области.

Статья 7

Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать и обмениваться опытом, особенно в области:

1. Проектирования и изготовления аппаратуры и оборудования для водного хозяйства;

2. Разработки нормативов, стандартов и типовых проектов сооружений для водного хозяйства, а также строительства и эксплуатации этих сооружений;

3. Подготовки кадров для водного хозяйства.

Статья 8

1. Договаривающиеся Стороны установят принципы сотрудничества, касающиеся регулярного обмена информацией и прогнозами по гидрологии, гидрометеорологии и гидрогеологии на пограничных водах, определят объемы, программы и методы измерений, наблюдений и обработки их результатов, а также места и сроки проведения работ.

2. Umawiające się Strony będą podejmować uzgodnione działania zmierzające do usunięcia lub zniwieszenia niebezpieczeństwa w związku z powodzią, pochodem lodów i innymi żywiołowymi zjawiskami oraz będą określać sposób pokrycia kosztów, związanych z wykonaniem wspólnych prac.

Artykuł 9

1. Na wodach granicznych nie będą dokonywane przez jedną z Umawiających się Stron bez wzajemnego uzgodnienia żadne roboty, które mogą mieć wpływ na gospodarkę wodną drugiej Umawiającej się Strony.

2. Wszystkie roboty na wodach granicznych, dotyczące regulacji rzek, wykonywania nowych i przebudowy istniejących urządzeń wodnych oraz ich utrzymania i eksploatacji, będą prowadzone przez każdą z Umawiających się Stron na zasadach wspólnie uzgodnionych.

3. Wstępne opracowania przedprojektowe, a następnie projekty systemów lub budowli na wodach granicznych będą przedkładane do uzgodnienia drugiej Umawiającej się Stronie.

4. Ujęcie i odprowadzanie wody z wód granicznych, jak również odprowadzanie ścieków i innych wód do wód granicznych będzie każdorazowo uzgadniane przez Umawiające się Strony.

5. Warunki budowy i eksploatacji wspólnych obiektów budownictwa wodnego, mających służyć gospodarce wodnej Umawiających się Stron, będą określane w odrębnych porozumieniach.

Artykuł 10

Umawiające się Strony będą prowadzić wspólne pomiary kontrolne dotyczące zanieczyszczenia wód granicznych i będą opracowywać wspólne kryteria i normatywy czystości wód oraz ustalać w miarę potrzeby środki likwidacji zanieczyszczeń.

Artykuł 11

Umawiające się Strony będą dbać o utrzymanie czystości wód granicznych, stosować odpowiednie środki dla należytego oczyszczenia i unieszkodliwiania ścieków i nie będą zrzucać ścieków, które mogą spowodować szkodliwe zanieczyszczenie wód granicznych.

Artykuł 12

1. Dla wykonania niniejszego Porozumienia każda z Umawiających się Stron mianuje Pełnomocnika Rządu do spraw gospodarki wodnej na wodach granicznych, zwanego dalej Pełnomocnikiem, a także jego Zastępców. Ilość Zastępców będzie określona przez każdą z Umawiających się Stron. Nazwiska Pełnomocników i ich Zastępców będą podawane każdorazowo po ich nominacji do wiadomości drugiej Umawiającej się Stronie w drodze dyplomatycznej.

2. Na równi z kompetencjami, wynikającymi z niniejszego Porozumienia, Pełnomocnicy, przy ścisłej współpracy

2. Договаривающиеся Стороны будут предпринимать согласованные действия, направленные на устранение или уменьшение опасности в связи с наводнениями, ледоходом и другими стихийными явлениями, а также будут определять порядок покрытия расходов, связанных с выполнением совместных работ.

Статья 9

1. На пограничных водах не будут проводиться без взаимного согласования какие-либо работы одной из Договаривающихся Сторон, которые могут оказывать влияние на водное хозяйство другой Договаривающейся Стороны.

2. Всякого рода работы на пограничных водах, касающиеся регулирования рек, установки нового и реконструкции существующего водного оборудования, а также его содержания и эксплуатации, будут проводиться каждой из Договаривающихся Сторон на взаимно согласованной основе.

3. Предварительные проектные проработки, а в последующем проекты систем или сооружений на пограничных водах, будут представляться на согласование другой Договаривающейся Стороне.

4. Водозабор и отвод из пограничных вод, а также сброс сточных и других вод в пограничные воды, будут каждый раз согласовываться Договаривающимися Сторонами.

5. Условия строительства и эксплуатации общих водохозяйственных объектов, имеющих целью служить водному хозяйству Договаривающихся Сторон, будут определяться отдельными соглашениями.

Статья 10

Договаривающиеся Стороны будут проводить совместные контрольные измерения, касающиеся загрязнения пограничных вод, будут разрабатывать общие критерии и нормативы чистоты вод и устанавливать, по мере необходимости, средства для ликвидации загрязнений.

Статья 11

Договаривающиеся Стороны будут заботиться о содержании в чистоте пограничных вод, применять соответствующие средства для надлежащей очистки и обезвреживания сточных вод и не будут сбрасывать сточные воды, которые могут вызывать вредное загрязнение пограничных вод.

Статья 12

1. Для выполнения настоящего Соглашения каждая из Договаривающихся Сторон назначает Уполномоченного Правительства по вопросам водного хозяйства на пограничных водах, именуемого далее Уполномоченным, а также его Заместителей. Число Заместителей будет определено каждой из Договаривающихся Сторон. Фамилии Уполномоченных и их Заместителей будут сообщаться к сведению другой Договаривающейся Стороне дипломатическим путем каждый раз после их назначения.

2. Наряду с компетенциями, вытекающими из настоящего Соглашения, Уполномоченные в тесном со-

z Pełnomocnikami Granicznymi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, zapewniają wykonanie zadań w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, wynikających z Umowy z dnia 15 lutego 1961 roku.

Artykuł 13

1. Pełnomocnicy lub ich Zastępcy będą w miarę potrzeby przeprowadzać rokowania na przemian na terytorium każdej z Umawiających się Stron.

2. Spotkania będą zwoływane i prowadzone pod przewodnictwem Pełnomocnika lub jego Zastępcy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium odbywają się rokowania.

3. Pełnomocnicy lub ich Zastępcy mogą powoływać mieszane polsko-radzieckie grupy robocze dla rozpatrzenia poszczególnych zagadnień, jak również mogą powoływać swoich rzeczoznawców do udziału w rokowaniach.

4. Protokół z każdego rokowań sporządza się w językach polskim i rosyjskim.

5. Przyjęte przez Pełnomocników lub ich Zastępców uzgodnione postanowienia, zawarte w protokołach, wymagają zatwierdzenia przez właściwe organy Umawiających się Stron.

6. Koszty związane z organizacją spotkań pokrywa ta Umawiająca się Strona, na której terytorium odbywa się spotkanie. Koszty przejazdu i pobytu Pełnomocników, ich Zastępców i rzeczoznawców pokrywa każda z Umawiających się Stron.

Artykuł 14

1. Osoby zatrudnione przy wykonywaniu prac przewidzianych w niniejszym Porozumieniu mogą przekraczać granicę państwową na zasadach ustalonych w artykule 2 ustępy 6, 8 i 9 oraz w artykule 3 Protokołu do Umowy z dnia 15 lutego 1961 roku.

2. Instrumenty, narzędzia, materiały budowlane, środki transportu oraz przedmioty osobistego użytku mogą być zabierane ze sobą przy przekraczaniu granicy, pod warunkiem przewozu z powrotem, z wyjątkiem materiałów budowlanych wbudowanych w miejscu pracy. Żywność i wyroby tytoniowe mogą być zabierane w ilościach niezbędnych na czas pracy.

Artykuł 15

Porozumienie niniejsze zawarte jest na okres pięciu lat, licząc od dnia jego wejścia w życie. Ulega ono automatycznie przedłużeniu na dalsze pięcioletnie okresy, o ile żadna z Umawiających się Stron nie wypowie go najpóźniej na sześć miesięcy przed upływem odpowiedniego pięcioletniego okresu.

Artykuł 16

Porozumienie niniejsze podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która odbędzie się w Moskwie w możliwie krótkim terminie.

трудничестве с Пограничными Уполномоченными Польской Народной Республики и Союза Советских Социалистических Республик обеспечивают осуществление задач в области водного хозяйства на пограничных водах, которые предусмотрены Договором от 15 февраля 1961 года.

Статья 13

1. Уполномоченные или их Заместители будут, по мере необходимости, вести переговоры попеременно на территории каждой из Договаривающихся Сторон.

2. Встречи будут созываться и проводиться под председательством Уполномоченного, или его Заместителя, той Договаривающейся Стороны, на территории которой состоится переговоры.

3. Уполномоченные или их Заместители могут создавать смешанные польско-советские рабочие группы для рассмотрения отдельных проблем, а также могут привлекать своих экспертов к участию в переговорах.

4. После каждого переговоров составляется протокол на польском и русском языках.

5. Принятые Уполномоченными или их Заместителями согласованные решения, оформленные протоколами, подлежат утверждению компетентными органами Договаривающихся Сторон.

6. Расходы, связанные с организацией встреч покрывает та Договаривающаяся Сторона, на территории которой состоится встреча. Расходы по переезду и пребыванию Уполномоченных, их Заместителей и экспертов покрывает каждая из Договаривающихся Сторон.

Статья 14

1. Лица, занятые на работах, предусмотренных в настоящем Соглашении, могут пересекать государственную границу согласно положениям статьи 2, пункты 6, 8 и 9, а также статьи 3 Протокола к Договору от 15 февраля 1961 года.

2. Инструменты, приборы, строительные материалы, транспортные средства, а также предметы личного пользования могут быть взяты с собой при пересечении границы, с условием их обратного перевоза, за исключением строительных материалов, израсходованных на месте работы. Продовольствие и табачные изделия могут быть взяты в количестве, необходимом на период работы.

Статья 15

Настоящее Соглашение будет действовать в течение пяти лет, считая со дня вступления его в силу. Соглашение будет автоматически действовать в течение каждых последующих пяти лет, если ни одна из Договаривающихся Сторон не заявит за шесть месяцев до истечения срока действия настоящего Соглашения о своем отказе от него.

Статья 16

Настоящее Соглашение подлежит ратификации и вступит в силу со дня обмена ратификационными грамотами, который будет произведен в Москве в возможно короткий срок.

Niniejsze Porozumienie sporządzone zostało w Warszawie dnia 17 lipca 1964 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i rosyjskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc obowiązującą.

Настоящее Соглашение составлено в Варшаве 17 июля 1964 года в двух экземплярах, каждый на польском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

Z upoważnienia
Rządu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej

Z upoważnienia
Rządu Związku Socjalistycznych
Republik Radzieckich

По уполномочию
Правительства Польской
Народной Республики

По уполномочию
Правительства Союза Советских
Социалистических Республик

J. Grochulski

К. К. Шубладзе

J. Grochulski

К. К. Шубладзе

Po zaznajomieniu się z powyższym Porozumieniem Rada Państwa uznała je i uznaje za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest ono przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 19 października 1964 r.

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*